

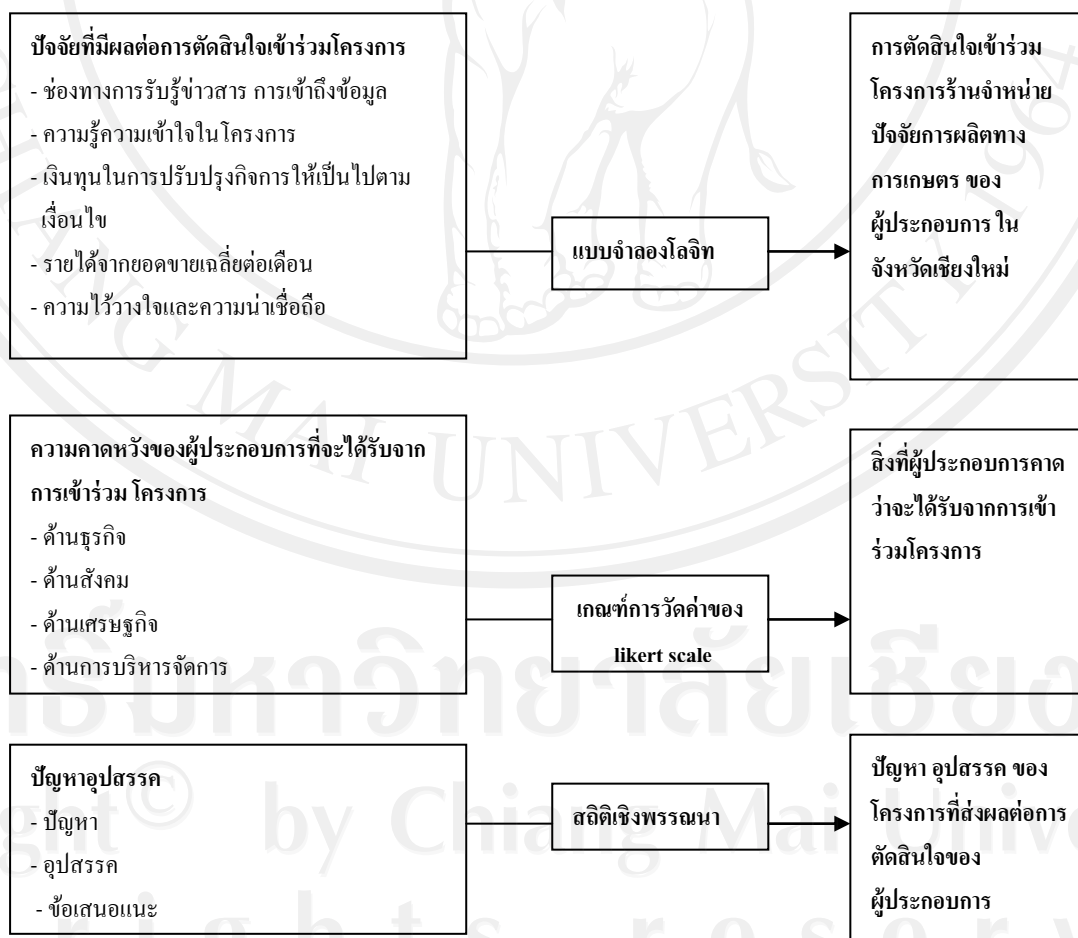
บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ ภายใต้กรอบแนวคิด ทฤษฎี เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องได้ กำหนดระเบียบวิธีการศึกษาวิจัย ดังนี้

3.1 กรอบแนวคิด

ในการศึกษาครั้งนี้ได้กำหนดกรอบแนวคิดเพื่อการศึกษาของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งแบ่งการศึกษา ออกเป็น การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าร่วม โครงการ การศึกษาความคาดหวังที่คาดว่าจะ ได้รับจากการเข้าร่วมโครงการ และปัญหาอุปสรรค โดยกำหนดเครื่องมือที่ใช้ในการวิเคราะห์ผลใน แต่ละการศึกษาดัง ภาพที่ 3.1

ภาพที่ 3.1 กรอบแนวคิดในการศึกษา

3.2 การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ข้อมูลทุติยภูมิ (secondary data) ได้จากการรวบรวมเอกสาร รายงาน ข้อมูลสถิติต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง
2. ข้อมูลปฐมภูมิ (primary data) จะทำการเก็บรวบรวม โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือ และกำหนดออกเป็น 4 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 ถามข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ส่วนที่ 2 ถามข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าร่วมโครงการ

ส่วนที่ 3 ถามข้อมูลเกี่ยวกับความคาดหวังที่ผู้ประกอบการคาดว่าจะได้รับจากการเข้าร่วมโครงการ

ส่วนที่ 4 ถามเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค รวมทั้งข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะของกลุ่มตัวอย่าง

3.3 ตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา

1. กลุ่มที่เข้าร่วมโครงการ ซึ่งประกอบด้วยผู้ประกอบการร้านค้าที่ได้รับหนังสือรับรองว่าเป็นร้านจำหน่ายปัจจัยการผลิตทางการเกษตรที่มีคุณภาพ (Q Shop) จำนวน 5 ราย รวมทั้งผู้ประกอบการที่อยู่ระหว่างการยื่นขอหนังสือรับรองอีก 5 ราย รวมเป็น 10 ราย กระจายอยู่ในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ 8 อำเภอ คือ อำเภอดอยหล่อ อำเภอฝาง อำเภอพร้าว อำเภอเมือง อำเภอแมริ่ม อำเภอสันทราย อำเภอสารภี และอำเภอฮอด
2. กลุ่มที่ไม่เข้าร่วมโครงการ เลือกจากร้านจำหน่ายปัจจัยการผลิตทางการเกษตรในจังหวัดเชียงใหม่ ใน 8 อำเภอ ซึ่งเป็นอำเภอที่มีร้านจำหน่ายปัจจัยการผลิตทางการเกษตรที่เข้าร่วมโครงการตั้งอยู่รวม 250 ราย (ตารางที่ 3.1)

ตารางที่ 3.1 จำนวนตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา

กลุ่มตัวอย่าง	จำนวน	ร้อยละ
เข้าร่วมโครงการ	10	3.85
ไม่เข้าร่วมโครงการ	250	96.15
รวม	260	100

ที่มา: จากการสำรวจ

3.4 การสุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ แบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 2 กลุ่ม คือ

1. กลุ่มที่เข้าร่วมโครงการ ทำการเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง (purposive sampling) ซึ่งประกอบด้วยผู้ประกอบการร้านค้าที่ได้รับหนังสือรับรองว่าเป็นร้านจำหน่ายปัจจัยการผลิตทางการเกษตรที่มีคุณภาพ (Q Shop) แล้ว จำนวน 5 ราย รวมทั้งผู้ประกอบการที่อยู่ระหว่างการยื่นขอหนังสือรับรองอีก 5 ราย รวมเป็น 10 ราย ได้แก่ อำเภอคอยหล่อ 1 ราย อำเภอฝาง 2 ราย อำเภอพร้าว 1 ราย อำเภอเมือง 1 ราย อำเภอแมริม 1 ราย อำเภอสันทราย 2 ราย อำเภอสารภี 1 ราย และอำเภอฮอด 1 ราย

2. กลุ่มที่ไม่เข้าร่วมโครงการ เลือกจากร้านจำหน่ายปัจจัยการผลิตทางการเกษตรในจังหวัดเชียงใหม่ ใน 8 อำเภอ และเป็นอำเภอที่มีร้านจำหน่ายปัจจัยการผลิตทางการเกษตรที่เข้าร่วมโครงการ ตั้งอยู่ ซึ่งมีทั้งหมด รวม 668 ราย (สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 1, 2555) กำหนดขนาดของ กลุ่มตัวอย่างตามวิธีของ Yamane (ยูทช, 2548) โดยกำหนดค่านัยสำคัญที่ 0.05 จากสูตร

$$n = \frac{N}{1+Ne^2}$$

โดย n = จำนวนตัวอย่าง
 N = จำนวนประชากร
 e = ความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่าง

ได้จำนวนตัวอย่างผู้ประกอบการที่ไม่เข้าร่วมโครงการ ทั้งสิ้น

$$\frac{668}{(1+668(0.05^2))} \approx 250 \text{ ราย}$$

สำหรับการคำนวณกลุ่มตัวอย่างที่ไม่เข้าร่วมโครงการ จะทำการคำนวณตามสัดส่วนร้านจำหน่ายปัจจัยการผลิตทางการเกษตรทั้งหมดในแต่ละอำเภอ ได้จำนวนตัวอย่างที่ไม่เข้าร่วมโครงการ ดังตารางที่ 3.2 และสรุปตัวอย่างที่เข้าร่วมโครงการ และไม่เข้าร่วมโครงการดังตารางที่ 3.3

ตารางที่ 3.2 กลุ่มตัวอย่างในแต่ละอำเภอ (จากขนาดของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 250 ราย)

อำเภอ	จำนวนทั้งหมด	จำนวนตัวอย่าง (ไม่เข้าร่วม)
ดอยหล่อ	45	$250 \times 45/668 \approx 15$
ฝาง	140	$250 \times 140/668 \approx 50$
พร้าว	104	$250 \times 104/668 \approx 40$
เมือง	112	$250 \times 112/668 \approx 40$
แมริม	63	$250 \times 63/668 \approx 24$
สันทราย	103	$250 \times 103/668 \approx 38$
สารภี	50	$250 \times 50/668 \approx 20$
ฮอด	61	$250 \times 61/668 \approx 23$
รวม	668	250

ที่มา : จากการสำรวจ

ตารางที่ 3.3 กลุ่มตัวอย่างของกลุ่มที่เข้าร่วมและไม่เข้าร่วมโครงการ ใน 8 อำเภอ

อำเภอ	จำนวน (เข้าร่วม)	ร้อยละ	จำนวน (ไม่เข้าร่วม)	ร้อยละ
ดอยหล่อ	1	10.00	15	6.00
ฝาง	2	20.00	50	20.00
พร้าว	1	10.00	40	16.00
เมือง	1	10.00	40	16.00
แมริม	1	10.00	24	9.60
สันทราย	2	20.00	38	15.20
สารภี	1	10.00	20	8.00
ฮอด	1	10.00	23	9.20
รวม	10	100	250	100

ที่มา : จากการสำรวจ

3.5 วิธีการศึกษา และการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 ทำการวิเคราะห์โดยใช้ทฤษฎีการตัดสินใจ และการวิเคราะห์ข้อมูลโดยแบบจำลองโลจิท (logit model) ด้วยเทคนิควิเคราะห์การประมาณภาวะความน่าจะเป็นสูงสุด (maximum likelihood estimates: MLE) และเทคนิควิเคราะห์ marginal effects ซึ่งสามารถเขียนแบบจำลองได้ดังนี้

$$E(Y) = \frac{e^{\beta_0 + \beta_1 \text{INFORCHA} + \beta_2 \text{INC} + \beta_3 \text{KNOWL} + \beta_4 \text{CAPIT} + \beta_5 \text{TRUST}}}{1 + e^{\beta_0 + \beta_1 \text{INFORCHA} + \beta_2 \text{INC} + \beta_3 \text{KNOWL} + \beta_4 \text{CAPIT} + \beta_5 \text{TRUST}}}$$

เมื่อ Y คือ การตัดสินใจเข้าร่วมโครงการ

โดย Y = 1 แทนการตัดสินใจเข้าร่วมโครงการของกลุ่มผู้ประกอบการที่เข้าร่วมโครงการ

Y = 0 แทนการตัดสินใจเข้าร่วมโครงการของกลุ่มผู้ประกอบการที่ไม่เข้าร่วมโครงการ

โดยกำหนดให้

u	=	ค่าความคลาดเคลื่อน
β_i	=	ค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปร i โดยที่ i = 1, 2, ...
β_0	=	ค่าคงที่

และกำหนดตัวแปรอิสระที่คาดว่าจะมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของผู้ประกอบการดังนี้

INFORCHA คือ จำนวนช่องทางในการรับรู้ข่าวสาร/การเข้าถึงข้อมูลเกี่ยวกับโครงการ (ช่องทาง)

INC คือ รายได้จากยอดขายเฉลี่ยต่อเดือน ในที่นี้ใช้ตัวแปรหุ่น (dummy variable)

โดย 1 = ตั้งแต่ 500,001 ขึ้นไป

0 = ต่ำกว่า 500,001

KNOWL คือ ความรู้ความเข้าใจของผู้ประกอบการเกี่ยวกับโครงการ ในที่นี้ใช้ตัวแปรหุ่น

โดย 1 = ผู้ประกอบการให้คะแนนของปัจจัยด้านความรู้ความเข้าใจมีผลต่อการตัดสินใจมากกว่าค่าเฉลี่ยรวม

0 = ผู้ประกอบการให้คะแนนของปัจจัยด้านความรู้ความเข้าใจมีผลต่อการตัดสินใจน้อยกว่าค่าเฉลี่ยรวม

CAPIT คือ เงินทุนในการปรับปรุงกิจการให้เป็นไปตามเงื่อนไข ในที่นี้ใช้ตัวแปรหุ่น

โดย 1 = ผู้ประกอบการให้คะแนนของปัจจัยด้านเงินทุนมากกว่าค่าเฉลี่ยรวม

0 = ผู้ประกอบการให้คะแนนของปัจจัยด้านเงินทุนน้อยกว่าค่าเฉลี่ยรวม

TRUST คือ การได้รับความไว้วางใจและความน่าเชื่อถือจากลูกค้า ในที่นี้ใช้ตัวแปรหุ่น

โดย 1 = ผู้ประกอบการให้คะแนนของปัจจัยด้านการได้รับความไว้วางใจและความน่าเชื่อถือจากลูกค้ามากกว่าค่าเฉลี่ยรวม

0 = ผู้ประกอบการให้คะแนนของปัจจัยด้านการได้รับความไว้วางใจและความน่าเชื่อถือจากลูกค้าน้อยกว่าค่าเฉลี่ยรวม

นอกจากนี้ในการศึกษาครั้งนี้จะใช้การทดสอบไคสแควร์ เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างกับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าร่วมโครงการร้านจำหน่ายปัจจัยการผลิตทางการเกษตรที่มีคุณภาพว่ามีความสัมพันธ์กันหรือไม่ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 วิเคราะห์ความคาดหวังของผู้ประกอบการในการเข้าร่วมโครงการร้านจำหน่ายปัจจัยการผลิตทางการเกษตรที่มีคุณภาพ โดยใช้ทฤษฎีความคาดหวัง และใช้เกณฑ์วัดค่าของ likert โดยจะกำหนดเกณฑ์ การให้คะแนนแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) ในระดับของความคาดหวังออกเป็น 6 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด และ ไม่มีเลย โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

มากที่สุด	คือ	5 คะแนน
มาก	คือ	4 คะแนน
ปานกลาง	คือ	3 คะแนน
น้อย	คือ	2 คะแนน
น้อยที่สุด	คือ	1 คะแนน
ไม่มีเลย	คือ	0 คะแนน

จากนั้นทำการแปลความหมายค่าเฉลี่ยน้ำหนักของทั้งระดับความคาดหวัง โดยมีหลักเกณฑ์การพิจารณาแบ่งระดับความสำคัญด้วยการหาช่วงความกว้างอันตรภาคชั้น โดยการคำนวณตามหลักการค่าเฉลี่ย จะได้ความกว้างอันตรภาคชั้น ดังนี้

$$\text{อันตรภาคชั้น} = \frac{\text{ข้อมูลที่มีค่าสูงสุด} - \text{ข้อมูลที่มีค่าต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}}$$

$$= \frac{5-0}{6} = 0.83$$

และแปลผลความหมายของระดับความสำคัญของความคาดหวังได้ดังนี้ (ตารางที่ 3.4)

ตารางที่ 3.4 เกณฑ์การให้ความหมายของระดับความสำคัญของความคาดหวัง

ช่วงคะแนน	ความหมายของระดับความสำคัญของความคาดหวัง
0.00 – 0.83	ไม่สำคัญเลย
0.84 – 1.67	สำคัญน้อยที่สุด
1.68 – 2.50	สำคัญน้อย
2.51 – 3.33	สำคัญปานกลาง
3.34 – 4.17	สำคัญมาก
4.18 – 5.00	สำคัญมากที่สุด

เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 จะทำการวิเคราะห์ปัญหา และอุปสรรค รวมทั้งข้อเสนอแนะของผู้ประกอบการในการปฏิบัติให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ และข้อกำหนดของโครงการร้านจำหน่ายปัจจัยการผลิตทางการเกษตรที่มีคุณภาพในจังหวัดเชียงใหม่ โดยสถิติเชิงพรรณนา (descriptive analysis) ในการอธิบายร่วมกับค่าทางสถิติ เช่น การคำนวณหาค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ